

AGDER TEATER PRESENTERER

PRIVAT TIDEN

AV
EUGÈNE
IONESCO

AGDER TEATER

www.agderteater.no

PREMIERE 20. MARS 2002

PRIVAT- TIMEN

(La Leçon)

AV EUGÈNE IONESCO

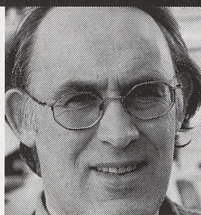
Instruktør: Bentein Baardson
Regiassistent: Bodil Kvamme
Rekvisitør: Eli Tunold
Kostymeassistanse: Elisabeth Wennesland
Scenografisk assistanse: Alf Gunnar Huseth

Læreren: Even Rasmussen
Eleven: Helene Bøksle
Hushjelpen: Anne Ma Usterud

Inspisient: Mette Høgdal
Sufflør: Laura Christina Vallenes

Spilleperiode:

20 og 21 mars
9-13 april
15-20 april
23 -26 april

KJÆRE PUBLIKUM

Agder Teater har denne sesongen valgt å sette opp to klassikere «Vildanden» av Henrik Ibsen og «Privattimen» av Eugène Ionesco. Begge stykkene gir oss innsikt i menneskets indre liv på en måte som gjør at vi må tenke over vår egen tilværelse og levemåte. De setter i gang prosesser som kanskje kan hjelpe oss å utvikle og korrigere vår egen være-måte.

«Vildanden» er et samtidsdrama – selv om det er skrevet for over 120 år siden. Det er skremmende å se hvor aktuelt det fortsatt er med sine intriger, fortielser, livsløgner, egoisme, kjærlighet, trofasthet, beundring, retten til å forfekte sannheten osv.

«Privattimen» er skrevet for 50 år siden, men er dessverre fortsatt like aktuell. Det ble betraktet som absurd teater og som vanskelig tilgjengelig da det ble skrevet. I dag er vi bedre i stand til å relatere handlingen i stykket til virkeligheten.

«Privattimen» beskriver hvilken makt autoritetspersoner kan få over sine medmennesker og hvordan kunnskap kan brukes til å manipulere andre mennesker. Stykket har elementer av maktutfoldelse, manipulering gjennom kunnskap, seksuelle og politiske undertoner i seg.

Jeg håper at «Privattimen» blir et stykke til ettertanke for vårt publikum, på samme måte som «Vildanden» har vært tidligere i vinter.

Gunnar Grimstad
teatersjef

«En stor suksess i et lite teater er bedre enn en liten suksess i et stort teater, og langt bedre enn en liten suksess i et lite teater» *Eugène Ionesco*

EUGÈNE IONESCO

ble født den 26. november 1909 i Slatina, Romania. Mange steder kan man lese at han var født i 1912. Dette skyldes faktisk at Ionesco selv i begynnelsen av 50-årene løy seg 3 år yngre etter å ha lest kritikeren Jacques Lemarchand tale i begeistrede vendinger om den nye generasjon unge dramatikere, heriblant Ionesco og Beckett. Siden 80-tallet oppgav han derimot alltid sitt riktige fødselsår, men da hadde man for lengst sluttet å spørre ham når han var født.

Hans far, som også het Eugen Ionesco, var en rumensk jurist, og hans mor, Thérèse Ipcar, var datter av en fransk ingeniør, som var flyttet til Romania på grunn av sitt arbeid. Kort etter at Eugènes fødsel flyttet familien til Paris. Faren flyttet tilbake til Bukarest i 1916 da Romania gikk med i krigen. Familien trodde faren døde i krigen, men det viste seg at han på tvisomt vis hadde fått skilsmisse og giftet seg på nytt, og selv om Ionesco og hans søster bodde sammen med sin far og hans nye kone noen år, så fikk de et meget anstrengt forhold etter hvert. Han skrev senere om sin far: «Siste gang jeg så ham, hadde jeg avsluttet mine studier ... jeg var gift ... Han respekterte Staten, jeg hatet Staten. Han kalte meg for jødevenn – men det er da bedre å være jødevenn enn å være et dumt svin».

I 1928 fikk han sin debut som dikter i tidsskriftet *Bilet de papagal* (Papegøybilletter), og fra 1929 til 1935 gjennomførte han franskstudiet ved Universitetet i Bukarest. Her møtte han Rodica Borileanu som han giftet seg med i 1936. I de påfølgende år skrev han en rekke artikler til litterære og vitenskapelige tidsskrifter og var mye i Frankrike hvor han gjorde viktige bekjentskap. Samtidig arbeidet han som fransk lærer ved gymnaset i Bukarest. Da andre verdenskrig brøt ut og det etter

18052

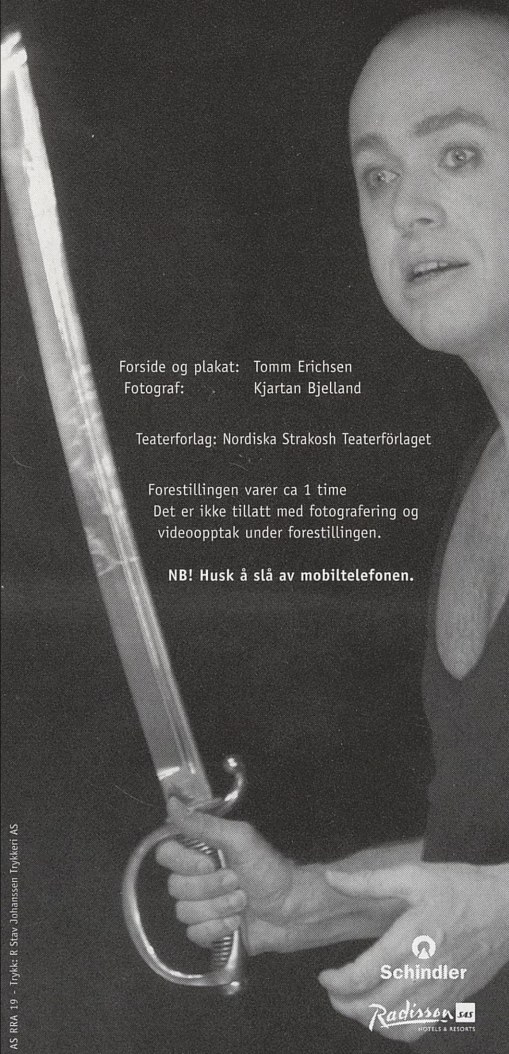
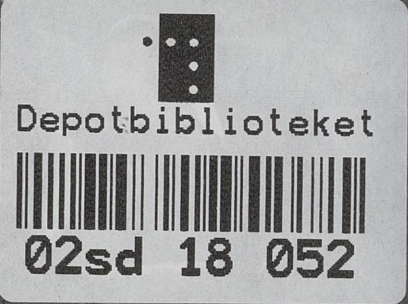
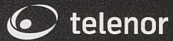
hvert ble vanskelig å leve i Romania, klarte han etter flere mislykkete forsøk å komme seg med familien til Frankrike. I de påfølgende år hadde han en meget anstrengt økonomi og han levde blant annet av å oversette bøker, deriblant av den rumenske dikteren Urmoz (1883-1923) som var forløper for surrealismen, det absurde teater og anti-prosaen.

I 1948 påbegynte han sitt første teaterstykke, *Den skallede sangerinnen*, som første gang ble oppført i Paris i 1950, uten særlig suksess. *Privattimen* ble skrevet i 1950 og første gang oppført 17. februar 1951 på Théâtre de Poche-Montparnasse. Begge disse stykkene er siden den gang spilt kontinuerlig på Théâtre de la Huchette i Paris. Han brukte mye tid, ord og krefter på å forsvare sine stykker og sitt syn på teatret; mest kjent er kanskje meningsutvekslingen «Controverse londonienne» hvor han hadde en bitende skarp polemikk med den engelske kritiker Kenneth Tynan fra *The Observer*. Han deltok også i 1959 i Helsinki-diskusjonene om avantgarde-teatret. Ionesco ble æresdoktor ved flere universiteter, og mottok en rekke store teater- og litteraturpriser samt prestisjefylte medaljer.

Det har jevnlig blitt holdt Ionesco-konferanser over store deler av verden, og han reiste selv rundt og holdt en rekke taler og foredrag i sentrale forsamlinger. På 80-tallet begynte imidlertid hans helse å skranke, og da han i februar 1989 ble innlagt på sykehuset, var det hans datter, som leste opp hans anklageskrift mot det rumenske regime, til forsvar for menneskerettighetene i Romania. I begynnelsen av mars 1989 underskrev 710 forfattere, blant annet Ionesco og Beckett, en erklæring om den enkeltes rett til å uttrykke seg. Den 7. mai mottok Ionesco Molière-prisen og 30. desember samme år ble han æresmedlem av Den franske forfatterforening. Eugène Ionesco døde 28. mars 1994 i sitt hjem i Paris. Han ligger begravet på Montparnasse-kirkegården.

Teaterlaug Agder:

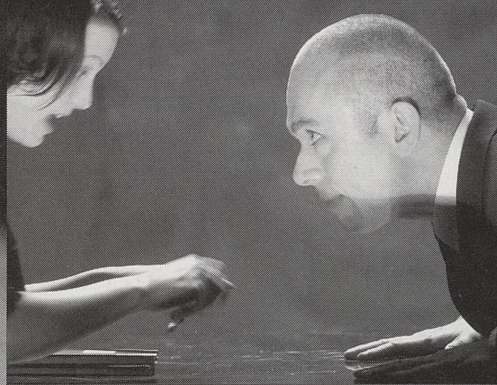

Forside og plakat: Tomm Erichsen
Fotograf: Kjartan Bjelland

Teaterforlag: Nordiska Strakosh Teaterförlaget

Forestillingen varer ca 1 time
Det er ikke tillatt med fotografering og
videoopptak under forestillingen.

NB! Husk å slå av mobiltelefonen.

AGDER TEATER

Postboks 582,
4665 Kristiansand.
Tlf. 38 12 28 88.

Billetter får du på Agder Teaters billettkontor

Åpningstider: 11-19.00 (Lør kl. 11.-14.00) - Tlf. 38 02 43 00 - Faks 38 12 29 29

billett@agderteater.no

www.agderteater.no